

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

The development model in research conduction competency for faculty of Physical Education Institute in the north

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุรงค์ เหมธา
และศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์
คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง
และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ 2) ศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบในการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ประชากรคือ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร และคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ รวบรวมข้อมูลโดย การศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์ และการทดลอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบเชิงปัจจัย องค์ประกอบเชิงกระบวนการ และองค์ประกอบเชิงกลไกการขับเคลื่อน 2) จากการทดสอบประสิทธิผลของรูปแบบพบว่า คณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือมีความรู้ เจตคติต่อการวิจัยสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรมและมีทักษะในการทำวิจัย สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

Abstract

This research is for educational research and development and has the objectives (1) to develop a model for developing personnel's competency in the Physical Education Institutes in the North, and (2) to study the effectiveness of the model for developing personnel's competency for conducting research in the Physical Education Institutes in the North. The study population are some experts, administrators, and faculty of Physical Education Institutes in the North. The data is collection by study documents, explore and experiment. The statistics used for data analysis are the percentage, means, standard deviations and the T-test statistics.

The research found that . First, the researcher develops the model for developing the competency on research conduction of the faculty of Physical Education Institutes in the North which composed of three components. These are the component on input, component on process, and component on driven mechanics. Second, from the tests on the effectiveness of the model, the findings reveal that the faculty of Physical Education Institutes in the North reach scores on knowledge and attitude toward research conduction higher on the post-test treatment (after the training) than those before the training. They also have the levels of skill on research conduction higher than the identified criteria.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ได้ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมากกับการศึกษา การที่บุคคลจะประสบความสำเร็จ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างโดดเด่นสง่างาม จะต้องเป็นบุคคลที่มุ่งมั่นเพียรพยายาม ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความคิดสร้างสรรค์กว้างไกลไร้กรอบ มีไหวพริบ มีความรอบรู้ที่มิใช่เพียงแค่ความชาญฉลาด แต่ต้องมีสติปัญญา คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และจัดการเป็น ที่สำคัญต้องสามารถสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ (วรภัทร ภูเจริญ, 2549) ซึ่งจากการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านมา พบว่า การจัดการศึกษา ยังไม่เพียงพอที่จะพัฒนาให้คนไทยยุคใหม่ใช้ชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อมรวิรัช นาครทรรพ และ จุฬารักษ์ มาเถียรวงศ์, 2548) จากสภาพบริบทดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษาควรจะเป็นหัวรถจักรทางปัญญาที่พาประเทศออกจากวิกฤต เพราะมหาวิทยาลัยเป็นชุมก้ำกลางวิชาการที่ใหญ่ที่สุด (ประเวศ วะสี, 2552) เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตกำลังคนระดับอุดมศึกษาที่มีภารกิจหลัก 4 ประการ คือ การผลิตและพัฒนา กำลังคนระดับกลางและระดับสูง การวิจัยเพื่อสร้าง และพัฒนาองค์ความรู้ การบริการวิชาการแก่สังคม

และการทำงานบำรุง ศิลปวัฒนธรรม (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา, 2554)

สถาบันการพลศึกษา เป็นสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ที่เป็นนิติบุคคล สังกัดกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ สถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2548 (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 122, 2548) โดยการวิจัยเป็นพันธกิจหนึ่งของ สถาบันการพลศึกษาที่จะต้องดำเนินงาน เนื่องจาก การวิจัยเป็นภารกิจสำคัญของอาจารย์ในระดับ อุดมศึกษาที่ทุกคนต้องทำวิจัย (ศึกษาธิการ, 2545) จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษากายนอก รอบสามพบว่า งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการ ตีพิมพ์หรือเผยแพร่ อยู่ในเกณฑ์คุณภาพต้อง ปรับปรุงเร่งด่วน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา, 2556) ซึ่งสอดคล้องกับ รายงานการประเมินผลคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับสถาบัน พบว่า จำนวนผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ มีผลการประเมินในระดับต่ำ (สถาบัน การพลศึกษา, 2556)

ดังนั้น อาจารย์ในสถาบันการพลศึกษา จะต้องมีการพัฒนาปรับตัวเองให้เข้ากับการ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และจำเป็นต้องมีการพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรให้เหมาะสมกับยุคสมัย ที่มี

การเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (ประเวศ วสี, 2552) จากการตื่นตัวและให้ความสำคัญกับการวิจัยที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของนักวิจัยในด้านการวิจัยในรูปแบบต่างๆ สำหรับสถาบันการพลศึกษาได้นำรูปแบบที่ใช้และประสบผลสำเร็จจากภายนอก (Best Practice) มาใช้และประยุกต์ใช้กับการพัฒนานักวิจัยของสถาบันการพลศึกษา โดยในการพัฒนานั้นก็จะมีรูปแบบ ในลักษณะส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินการจัดฝึกอบรม ทั้งงบประมาณดำเนินการ กำหนดหลักสูตรฝึกอบรม กำหนดเนื้อหา และวิธีการฝึกอบรมโดยเชิญวิทยากรจากภายนอก และปัญหาจากการอบรมพบว่า เมื่อเข้าอบรมแล้วอาจารย์ก็ยังไม่ผลิตงานวิจัย ประกอบกับหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการฝึกอบรมก็ไม่มีกระบวนการติดตามนักวิจัย ซึ่งจากการดำเนินการพัฒนานักวิจัยของสถาบันการพลศึกษาที่ผ่านมาพบว่า สถาบันการพลศึกษายังไม่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนานักวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

จากสภาพบริบทดังกล่าว การพัฒนาสมรรถนะทางการวิจัยของสถาบันการพลศึกษา ควรต้องมีความสอดคล้องกับบริบท ทั้งในด้านความต้องการพัฒนาและความรู้พื้นฐานของผู้เข้ารับการพัฒนา และควรมีกระบวนการติดตามคอยช่วยเหลือนักวิจัยเพื่อให้คำแนะนำ คำปรึกษา แก่นักวิจัย และเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพของอาจารย์ ในอันที่จะเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการศึกษา รองรับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอก ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และอาจารย์สถาบันการพลศึกษาสามารถใช้กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอน และสามารถเสนอเป็นผลงาน

ทางวิชาการ ขอเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบในการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ โดยมีขั้นตอนการศึกษาดังนี้

1. พัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

การพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1.1 การยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

วัตถุประสงค์

เพื่อยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

วิธีการศึกษา

1. การยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือและคู่มือการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารต่างๆ ดังต่อไปนี้

1.1 การวิเคราะห์ การสังเคราะห์เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 การศึกษาบริบทเกี่ยวกับการวิจัยของสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

1.3 ผลการศึกษาบริบทของสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือเกี่ยวกับการทำวิจัย

ซึ่งในการยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบเชิงปัจจัย (Input) ซึ่งประกอบปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก

องค์ประกอบที่ 2. องค์ประกอบเชิงกระบวนการ (Process) ในการดำเนินงานตามรูปแบบโดยแบ่งกระบวนการออกเป็น 3 ช่วงดังนี้

- กระบวนการช่วงวางแผน (Planning Phase)
- กระบวนการช่วงฝึกอบรม (Training Phase)
- กระบวนการช่วงประเมินผล (Evaluation Phase)

องค์ประกอบที่ 3. องค์ประกอบเชิงกลไกการขับเคลื่อน (Driven Mechanics) เพื่อการขับเคลื่อนรูปแบบฯ

2. นำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

และคู่มือที่ยกร่างไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม

3. นำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือและคู่มือมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 1.2 การพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ คณาจารย์สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตลำปาง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยขั้นตอนนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มทดสอบภาคสนามเบื้องต้น

ได้แก่ คณาจารย์สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง จำนวน 3 คน ได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกผู้ที่ยินดีเข้าร่วมการวิจัย

กลุ่มที่ 2 กลุ่มทดสอบภาคสนามหลัก

ได้แก่ คณาจารย์สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง จำนวน 9 คน ได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกผู้ที่ยินดีเข้าร่วมการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือชุดที่ 1 แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบฯ

เครื่องมือชุดที่ 2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เป็นแบบเลือกตอบ 4 คำตอบ

หาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity)

ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ซึ่งคำนวณจากความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่ต้องการวัด กับข้อคำถามที่สร้างขึ้น โดยการวิเคราะห์หาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) จากการตรวจสอบความตรง (Validity) ของแบบ ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ พบว่ามีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80 – 1.00

วิเคราะห์ความยากง่าย และอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบ

ซึ่งความยากง่าย และอำนาจจำแนก วิเคราะห์ โดยใช้สูตรอย่างง่าย ด้วยเทคนิค 27% โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณ พบว่ามีค่าระหว่าง 0.22 -0.74 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าระหว่าง 0.21-0.72

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability)

การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ โดยวิธีหาความคงที่ภายในใช้วิธี KR-20 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณ พบว่ามี ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77

วิธีการศึกษา

1. ทดสอบภาคสนามเบื้องต้น โดยนำชุด ฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างกลุ่ม เล็กๆ คือ คณาจารย์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขต ลำปาง จำนวน 3 คน โดยในขั้นนี้ จะตรวจสอบ ความเหมาะสมของเนื้อหาและวิธีการต่างๆ ที่ใช้ในการ พัฒนา ระยะเวลา สื่อ และประเมินความเหมาะสม ของรูปแบบ

2. สอบถามปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไขชุดฝึกอบรม และรูปแบบฯ ตาม

ผลการทดสอบภาคสนามเบื้องต้น

3. ทดสอบภาคสนามหลักโดยนำชุดฝึก อบรมที่ได้พัฒนาปรับปรุงแล้วจากการทดสอบภาค สนามเบื้องต้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณาจารย์สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง จำนวน 9 คน ได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกผู้ที่ยินดีเข้าร่วม การวิจัย โดยในขั้นนี้ นอกจากจะประเมินเนื้อหา วิธีการต่างๆ ที่ใช้ในรูปแบบ และประเมินความ เหมาะสมของรูปแบบแล้ว จะมีการเก็บข้อมูลเชิง ปริมาณ โดยการเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการใช้ รูปแบบในประเด็นของความรู้ และเจตคติ

4. สอบถามปัญหาอุปสรรคข้อเสนอแนะ และ ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบ ตามผลการทดสอบภาคสนาม หลักปรับปรุงแก้ไขรูปแบบตามข้อค้นพบ

5. ได้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำ วิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

2. ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนา สมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการ พลศึกษาภาคเหนือ

การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนา สมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการ พลศึกษาภาคเหนือ โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 2.1 การศึกษาคุณภาพรูปแบบ การพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์ สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ โดยผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์สถาบัน การพลศึกษาภาคเหนือ เป็นผู้ประเมินคุณภาพ ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของ คณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินคุณภาพรูปแบบการพัฒนา

สมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

ประชากร

ประชากร คือ ผู้บริหาร คณาจารย์ สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหาร คณาจารย์ สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 46 คน

ประกอบด้วย 1) อธิการบดี รองอธิการบดี ส่วนกลาง จำนวน 5 คน 2) รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดีสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ จำนวน 16 คน 4) คณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัย จำนวน 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

เครื่องมือชุดที่ 1 แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบฯ โดยนำเครื่องมือของ สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ และคณะ (2556) มาประยุกต์ใช้ ซึ่งเป็นแบบสอบถามโดยประเมินใน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) 2) ด้านความเหมาะสม (Appropriateness) 3) ด้านความเพียงพอ (Adequacy) 4) ด้านการใช้ประโยชน์ (Utility) 5) ด้านความเห็นพ้องต้องกัน (Agreement) 6) ด้านความเหมาะสมเชิงจริยธรรม (Propriety) ซึ่งมีลักษณะประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรง (Validity) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน

5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (Index of Congruence : IOC) จากการตรวจสอบความตรง (Validity) ของแบบสอบถามพบว่า มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80–1.00

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability)

โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ คณาจารย์สถาบันการพลศึกษา จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำมาวิเคราะห์ หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) จากการตรวจคุณภาพเครื่องมือ ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยรวมทั้งหมด เท่ากับ 0.75

การวิเคราะห์ข้อมูล

ด้านคุณภาพของรูปแบบฯ พิจารณาจากค่าเฉลี่ย หากมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ถือว่ารูปแบบมีความเหมาะสม แต่ถ้าต่ำกว่า 3.50 ต้องปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดค่าเฉลี่ยในการแปลผลความหมายของคะแนน จากการศึกษาคุณภาพรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ พบว่าในภาพรวมมีคุณภาพในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$)

ขั้นตอนที่ 2.2 ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประชากร คือ คณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมในโครงการวิจัย

และผู้เชี่ยวชาญสำหรับประเมินคุณภาพงานวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

คณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ จำนวน 16 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จาก 4 วิทยาเขต โดยคัดเลือกผู้ที่ยินดีเข้าร่วมการวิจัยและมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือชุดที่ 2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (ประเมินความรู้)

เครื่องมือชุดที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่อการทำวิจัย (ประเมินเจตคติ)

เครื่องมือชุดที่ 4 แบบประเมินผลคุณภาพรายงานวิจัย (ประเมินทักษะ)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ด้านความรู้

ผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ วิเคราะห์ข้อมูลโดย วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนการทดสอบ โดยการวิเคราะห์แบบนอนพาราเมตริก ใช้สถิติ Wilcoxon Matched-Pairs Signed Rank Test

ด้านเจตคติ

เจตคติต่อการวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือวิเคราะห์ข้อมูลโดย วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของผลการประเมินเจตคติ โดยการวิเคราะห์แบบนอนพาราเมตริก ใช้ สถิติ Wilcoxon Matched-Pairs Signed Rank Test

ด้านทักษะ

นำผลงานวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ที่ดำเนินการวิจัยแล้วเสร็จ

และประเมินผลงานโดยใช้แบบประเมินคุณภาพรายงานวิจัยมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ และวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการวิเคราะห์แบบนอนพาราเมตริก ใช้ สถิติ Wilcoxon Matched-Pairs Signed Rank Test

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design โดยมีการทดสอบก่อนและหลังฝึกอบรม ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กระบวนการช่วงเตรียมการ (Planning Phase)

2. กระบวนการช่วงฝึกอบรม (Training Phase) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

2.1 การทดสอบก่อนการฝึกอบรม (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบความรู้ และประเมินเจตคติต่อการทำวิจัย

2.2 ดำเนินการจัดการฝึกอบรมโดยใช้รูปแบบให้กับคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือตามเนื้อหาที่และตารางที่กำหนดไว้ และการทำวิจัยหลังการฝึกอบรมโดยมีขั้นตอนการติดตามให้แนะนำคำปรึกษาแก่นักวิจัย

3. กระบวนการช่วงประเมินผล (Evaluation Phase) โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

3.1 ด้านความรู้ นำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการฝึกอบรมมาวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการวิเคราะห์แบบนอนพาราเมตริก ใช้ สถิติ Wilcoxon Matched-Pairs Signed Rank Test เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม และเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน โดย

กำหนดเกณฑ์ผ่านด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยต้องอยู่ในระดับดีขึ้นไป

3.2 ด้านเจตคติ นำคะแนนจากการตอบแบบสอบถาม ก่อนและหลัง มาวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการวิเคราะห์แบบนอนพาราเมตริก ใช้ สถิติ Wilcoxon Matched-Pairs Signed Rank Test เพื่อเปรียบเทียบเจตคติ ก่อนและหลังการฝึกอบรมและเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์ผ่านด้านเจตคติเกี่ยวกับการทำวิจัยต้องอยู่ในระดับมากขึ้นไป

3.3 ด้านทักษะ นำผลของการประเมินรายงานวิจัย มาวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการวิเคราะห์แบบนอนพาราเมตริก ใช้ สถิติ Wilcoxon Matched-Pairs Signed Rank Test เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพงานวิจัย (ทักษะ) กับเกณฑ์ที่กำหนดและเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์ผ่านด้านคุณภาพงานวิจัย (ทักษะ) มีคุณภาพระดับปานกลางขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

ในการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบขึ้นมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะในการทำวิจัยซึ่งรูปแบบ

ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบดังนี้ 1) องค์ประกอบเชิงปัจจัย (Input) 2) องค์ประกอบเชิงกระบวนการ (Process) และ 3) องค์ประกอบเชิงกลไกขับเคลื่อน (Driven Mechanics) โดยมีรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบเชิงปัจจัย (Input)

องค์ประกอบเชิงปัจจัยเป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับทรัพยากรต่างๆ ที่จะต้องใช้ในการดำเนินการตามรูปแบบซึ่งรูปแบบพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาประกอบด้วย องค์ประกอบเชิงปัจจัย ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยภายในซึ่งประกอบด้วย เครือข่ายนโยบายของเครือข่าย บริบทของสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ชุดฝึกอบรม

2. ปัจจัยภายนอกซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือเนื่องจากการทำวิจัยเป็นภาระหน้าที่ของคณาจารย์ระดับอุดมศึกษา ที่เป็นบทบัญญัติกำหนดให้คณาจารย์ระดับอุดมศึกษาต้องทำวิจัย ซึ่งประกอบด้วย พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบัน อุดมศึกษา พ.ศ. 2547 และแก้ไข พ.ศ. 2551 ระบบการประกันคุณภาพ มาตรฐานอุดมศึกษา ตามที่มาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ระดับอุดมศึกษา

องค์ประกอบเชิงกระบวนการ (Process)

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย

ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือมีกระบวนการในการดำเนินงานตามรูปแบบโดยแบ่งกระบวนการออกเป็น 3 ช่วงดังนี้

1. กระบวนการช่วงวางแผน (Planning Phase)
2. กระบวนการช่วงฝึกอบรม (Training Phase)
3. กระบวนการช่วงประเมินผล (Evaluation Phase)

องค์ประกอบเชิงกลไกการขับเคลื่อน (Driven Mechanics)

การขับเคลื่อนรูปแบบฯไปสู่การปฏิบัตินั้นเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่จะผลักดันการทำงานของกลไกทั้งหมดให้สามารถบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้สึกการมีส่วนร่วม รวมทั้งต้องอาศัยกระบวนการและกลไกการผนึกกำลังในหลายมิติในการประสานแผนงาน แผนเงิน และแผนคน ในการขับเคลื่อนองค์กรร่วมกัน ประสานงานกันและไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อมุ่งสู่จุดมุ่งหมายขององค์กรที่ตั้งไว้ความสำเร็จของการขับเคลื่อนรูปแบบฯ ให้ประสบ

ผลสำเร็จจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งจากความสำคัญของการขับเคลื่อนดังกล่าวผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Tosi Rizzo and Carroll (1986) ซึ่งมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ โดยผู้วิจัยจะนำแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้สำหรับขับเคลื่อนรูปแบบพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

โดยในขั้นตอนดังกล่าวมีขั้นตอนในการศึกษาดังนี้

ตอนที่ 2.1 ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ จากแบบสอบถามและได้วิเคราะห์โดยศึกษาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในภาพรวมผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นต่อคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยในภาพรวม

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. ด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ (Feasibility)	4.19	0.72	มาก
2. ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ (Appropriateness)	4.02	0.70	มาก
3. ด้านความเพียงพอ (Adequacy)	3.95	0.69	มาก
4. ด้านการใช้ประโยชน์ (Utility)	4.13	0.70	มาก
5. ด้านการเห็นพ้องต้องกัน (Agreement)	3.91	0.75	มาก
6. ด้านจริยธรรม (Propriety)	3.95	0.76	มาก
รวม	4.03	0.72	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณภาพของรูปแบบพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือโดยรวม ($\bar{X} = 4.03$) ในภาพรวมมีคุณภาพในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีคุณภาพอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.91-4.19

ขั้นตอนที่ 2.2 ประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบัน

การพลศึกษาภาคเหนือ

ผู้วิจัยศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือใน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ด้านเจตคติต่อการวิจัย และด้านทักษะในการทำวิจัยผลปรากฏดังตารางที่ 2 ถึง ตารางที่ 4

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนการทดสอบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	Wilcoxon Value	Wilcoxon Prob	เกณฑ์
ก่อนฝึกอบรม	9	24.89	3.48	2.67	0.01*	พอใช้
หลังฝึกอบรม	9	39.78	4.11			ดี

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนจากผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการวิจัยของกลุ่มตัวอย่างคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนจากการทดสอบก่อนฝึกอบรมอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 24.89$) และคะแนนทดสอบหลังการฝึกอบรมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 39.78$)

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเจตคติต่อการทำวิจัยของกลุ่มตัวอย่างคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือก่อนและหลังการฝึกอบรม

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	Wilcoxon Value	Wilcoxon Prob	เกณฑ์
ก่อนฝึกอบรม	9	4.30	0.18	2.67	0.01*	ดี
หลังฝึกอบรม	9	4.66	0.10			ดีมาก

จากตารางที่ 3 พบว่า เจตคติต่อการวิจัยของกลุ่มตัวอย่างคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเจตคติก่อนการฝึกอบรมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.30$) และเจตคติหลังการฝึกอบรมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.66$)

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพรายงานการวิจัยของกลุ่มตัวอย่าง
คณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	Wilcoxon Value	Wilcoxon Prob	เกณฑ์
คุณภาพรายงานวิจัย	9	2.38	0.12	2.67	0.01*	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า คุณภาพรายงานการวิจัยของกลุ่มตัวอย่างคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในภาพรวมรายงานการวิจัยมีคุณภาพในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.39$)

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบในการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร คณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ จำนวน 46 คน โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อศึกษาคุณภาพของรูปแบบและการพัฒนารูปแบบกลุ่มตัวอย่างคือคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตลำปาง จำนวน 3 คน สำหรับการทดสอบภาคสนามเบื้องต้น และจำนวน 9 คนสำหรับการทดสอบภาคสนามหลัก โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อใช้สำหรับการพัฒนารูปแบบ และ คณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ จำนวน 16 คนโดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือ แบบ

ทดสอบผลสัมฤทธิ์ แบบประเมินเจตคติ และแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและเปรียบเทียบกับเกณฑ์

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

องค์ประกอบของรูปแบบ : ซึ่งในการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบขึ้นมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะในการทำวิจัยซึ่งรูปแบบดังกล่าวประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) องค์ประกอบเชิงปัจจัย 2) องค์ประกอบเชิงกระบวนการ และ 3) องค์ประกอบเชิงกลไกขับเคลื่อน โดยมีรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบเชิงปัจจัย (Input) :

องค์ประกอบเชิงปัจจัยเป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับทรัพยากรต่างๆ ที่จะต้องใช้ในการดำเนินการตามรูปแบบซึ่งรูปแบบพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบเชิงปัจจัย ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยภายในซึ่งประกอบด้วย เครือข่าย

พัฒนานักวิจัยสถาบันการพลศึกษา นโยบายของ
เครือข่ายพัฒนานักวิจัยสถาบันการพลศึกษา
ภาคเหนือ บริบทของสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ
ชุดฝึกอบรม

2. ปัจจัยภายนอกซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อ
การพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์
สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ได้แก่ พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือนในอุดมศึกษา พ.ศ. 2547
และ (ฉบับที่ 2) 2551 ที่กำหนดให้อาจารย์ในระดับ
อุดมศึกษามีหน้าที่สอนและวิจัย พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่กำหนดให้ คณาจารย์
พัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัย และ
การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ระดับ
อุดมศึกษา (ประกาศ กพอ. ฉบับที่ 10, 2556)

องค์ประกอบเชิงกระบวนการ (Process) :

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย
ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือมี
กระบวนการในการดำเนินงานตามรูปแบบโดยแบ่ง
กระบวนการออกเป็น 3 ช่วงดังนี้

1. กระบวนการช่วงวางแผน (Planning
Phase)

2. กระบวนการช่วงฝึกอบรม (Training
Phase)

3. กระบวนการช่วงประเมินผล (Evaluation
Phase)

1. กระบวนการช่วงวางแผน (Planning
Phase) เป็นกระบวนการเกี่ยวกับการเตรียมความ
พร้อมก่อนการฝึกอบรม

2. กระบวนการช่วงฝึกอบรม (Training
Phase) กระบวนการฝึกอบรม แบ่งออกเป็น 2 ช่วง
ดังนี้ 1) ช่วงให้ความรู้โดยการฝึกอบรม และ 2) ช่วง

ทำวิจัย

3. กระบวนการช่วงประเมินผล (Evaluation
Phase) เป็นช่วงของการประเมินประสิทธิผลของ
การพัฒนาโดยการประเมินตามวัตถุประสงค์การ
เรียนรู้ ตามแนวคิดของ ของ Bloom B.S., et al.
(1956) ซึ่งมี 3 ด้านดังนี้

3.1 ด้านพุทธิพิสัยหรือความรู้ (Cognitive
Domain)

3.2 ด้านจิตพิสัยหรือเจตคติ (Affective
Domain)

3.3 ด้านทักษะพิสัยหรือทักษะ (Psy-
chomotor Domain)

องค์ประกอบเชิงกลไกการขับเคลื่อน (Driven Mechanism)

การขับเคลื่อนรูปแบบฯ ไปสู่การปฏิบัตินั้น
เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่จะผลักดันการ
ทำงานของกลไกทั้งหมดให้สามารถบรรลุผลลัพธ์
ตามจุดมุ่งหมายขององค์กรที่ตั้งไว้ โดยนำแนวคิด
ฐานอำนาจ (Power Base) ของ Tosi Rizzo and
Carroll (1986) มาประยุกต์ใช้ ในการขับเคลื่อน
รูปแบบ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาประสิทธิผลของ
การใช้รูปแบบในการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย
ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบ : จากการ
ประเมินคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ
การทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษา
ภาคเหนือ โดยผลการประเมินในภาพรวมและ
รายด้านพบว่าคุณภาพรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ
การทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษา
ภาคเหนือมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก

ผลการประเมินด้านความรู้ : ผลการประเมิน

ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ซึ่งจะทำให้การประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบ พบว่าคะแนนการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือก่อนฝึกอบรมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ และคะแนนทดสอบความรู้หลังการฝึกอบรมอยู่ในเกณฑ์ดีและเมื่อเปรียบเทียบคะแนนจากผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการวิจัยก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่าคะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ผลการประเมินด้านเจตคติ : ผลการประเมินด้านเจตคติต่อการทำวิจัย ซึ่งทำการประเมิน โดยใช้แบบประเมินเจตคติ พบว่าเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยก่อนการฝึกอบรมอยู่ในเกณฑ์ดี และเจตคติที่ดีต่อการวิจัยหลังการฝึกอบรมอยู่ในเกณฑ์ดีมาก และเมื่อเปรียบเทียบ เจตคติที่ดีต่อการวิจัยก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่าเจตคติที่ดีต่อการวิจัยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ผลการประเมินด้านทักษะ : ผลการประเมินด้านทักษะประเมินจากการทำวิจัย โดยการตรวจสอบคุณภาพของงานวิจัยโดยใช้แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย (เลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) พบว่าคุณภาพรายงานการวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย : ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบ

พบว่ารูปแบบมีคุณภาพในระดับมาก ซึ่งในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการทบทวนเอกสารบูรณาการกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษา เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ เพื่อให้ได้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยที่มีคุณภาพ และมีความสอดคล้องกับบริบท ซึ่งเป็นไปตามทำนองเดียวกับแนวคิดการพัฒนาที่กล่าวว่าบริบทขององค์กรมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างสมรรถนะของคนในองค์กร ดังนั้นในการพัฒนาบุคลากรในองค์กรควรต้องมีการศึกษา หรือทำความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทขององค์กร เนื่องจากบริบทขององค์กรเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาบุคลากร (Stockdill, Baizerman and Compton, 2002; Duttweiler, Grogan, 1998; Johnson, 1998) และในทำนองเดียวกับแนวคิดการฝึกอบรมของ เพ็ชร ฐปะวิเชตร์ (2554); ชูชัย สมธิไกร (2554); อนิวัช แก้วจำนง (2554); Dessler (2005); Laird (1985); Swanson & Holton (2009) ที่กล่าวว่า ในกระบวนการฝึกอบรมควรจะต้องมีการวิเคราะห์บริบท

ประสิทธิผลของการใช้รูปแบบในการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ : สำหรับการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ผู้วิจัยได้นำรูปแบบดังกล่าวไปจัดฝึกอบรมที่สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง โดยมีแบบแผนการวิจัยเชิงทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design ซึ่งมีผู้เข้าร่วมฝึกอบรม จากวิทยาเขตต่างๆ จำนวน 16 คน โดยมีการประเมินประสิทธิผลของ

รูปแบบประกอบด้วยการประเมินผลด้านความรู้ การประเมินผลด้านเจตคติต่อการทำวิจัย และการประเมินผลด้านทักษะการทำวิจัย

ผลการประเมินด้านความรู้ : พบว่าคะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งในทำนองเดียวกับแนวคิดในการจัดฝึกอบรมของ เพ็ชรี ฐะปะนีย์ (2554); ชูชัย สมितिไกร (2554); อนิวัช แก้วจำนง (2554); Dessler (2005); Laird (1985); Swanson & Holton (2009) ที่กล่าวว่าในกระบวนการฝึกอบรมควรจะต้องมีการวิเคราะห์บริบท ก่อนการพัฒนาและกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรด้วยกระบวนการฝึกอบรมสามารถพัฒนาความรู้ได้

ผลการประเมินด้านเจตคติ : พบว่าเจตคติต่อการวิจัยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งในทำนองเดียวกับ สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2552); ชูชัย สมितिไกร (2556); สมคิด บางโม (2554); เพ็ชรี ฐะปะนีย์ (2554) ที่กล่าวเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ กระบวนการติดตาม ให้คำแนะนำ คำปรึกษา เป็นพี่เลี้ยง ระหว่างการปฏิบัติจริง จะสามารถพัฒนาเจตคติ

ผลการประเมินด้านทักษะ : พบว่าคุณภาพรายงานการวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งในขั้นตอนการทำวิจัยในรูปแบบผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาบริบทเกี่ยวกับการให้คำแนะนำ คำปรึกษา การฝึกปฏิบัติ สอนงาน การสาธิต การฝึกอย่างมีส่วนร่วม ระหว่างการปฏิบัติทำวิจัยจริง มาใช้ในช่วงดังกล่าวเพื่อช่วยเหลือนักวิจัยในระหว่างการทำวิจัย ซึ่งในทำนองเดียวกับแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะด้านทักษะ โดยใช้กิจกรรม การฝึกปฏิบัติ การสาธิต

การสอนงาน การฝึกอย่างมีส่วนร่วม จะสามารถพัฒนาทักษะได้ (ชูชัย สมितिไกร, 2556; สมคิด บางโม, 2554 : เพ็ชรี ฐะปะนีย์, 2554)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการผลวิจัยไปใช้

จากการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือครั้งนี้ ผู้วิจัยและคณาจารย์ที่ได้รับการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยและผู้เกี่ยวข้องได้รับบทเรียนจากการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยหลายประการดังนี้

1. ผู้บริหารสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือพบว่า ผู้บริหารทุกระดับมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จในการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย โดยเฉพาะผู้บริหารระดับสูง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนานักวิจัย การกำหนดนโยบาย การติดตาม และการสร้างแรงจูงใจในการผลิตงานวิจัยให้ชัดเจน และเผยแพร่ให้กับคณาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือได้รับทราบอย่างทั่วถึง ตลอดจนพัฒนาการพัฒนาคณาจารย์ให้มีความรู้ ทักษะในการทำวิจัย โดยเฉพาะผู้รับผิดชอบในงานวิจัยของสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

1.2 ผู้บริหารควรสนับสนุนและเอื้ออำนวยความสะดวกด้านทรัพยากรที่ใช้สำหรับการพัฒนานักวิจัย เช่น เอื้ออำนวยความสะดวกด้านเวลา เนื่องจากคณาจารย์มีภาระมาก ไม่มีเวลาในการทำวิจัย ทำงานไม่ทันตามกำหนดเวลา ไม่มีเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นต้น

1.3 ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจให้มีความสำคัญกับผู้ผลิตงานวิจัย เช่น ผู้บริหารควรนำผลงานวิจัยมาใช้ในการพิจารณาความดีความชอบ อย่าง

จริงจังและเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับคณาจารย์ในการผลิตงานวิจัย

1.4 ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัย ควรมีการส่งเสริมกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวิทยาเขตของสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือและหน่วยงานภายนอก เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ดีต่อกัน เพื่อขยายขอบเขตความคิดและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการวิจัย

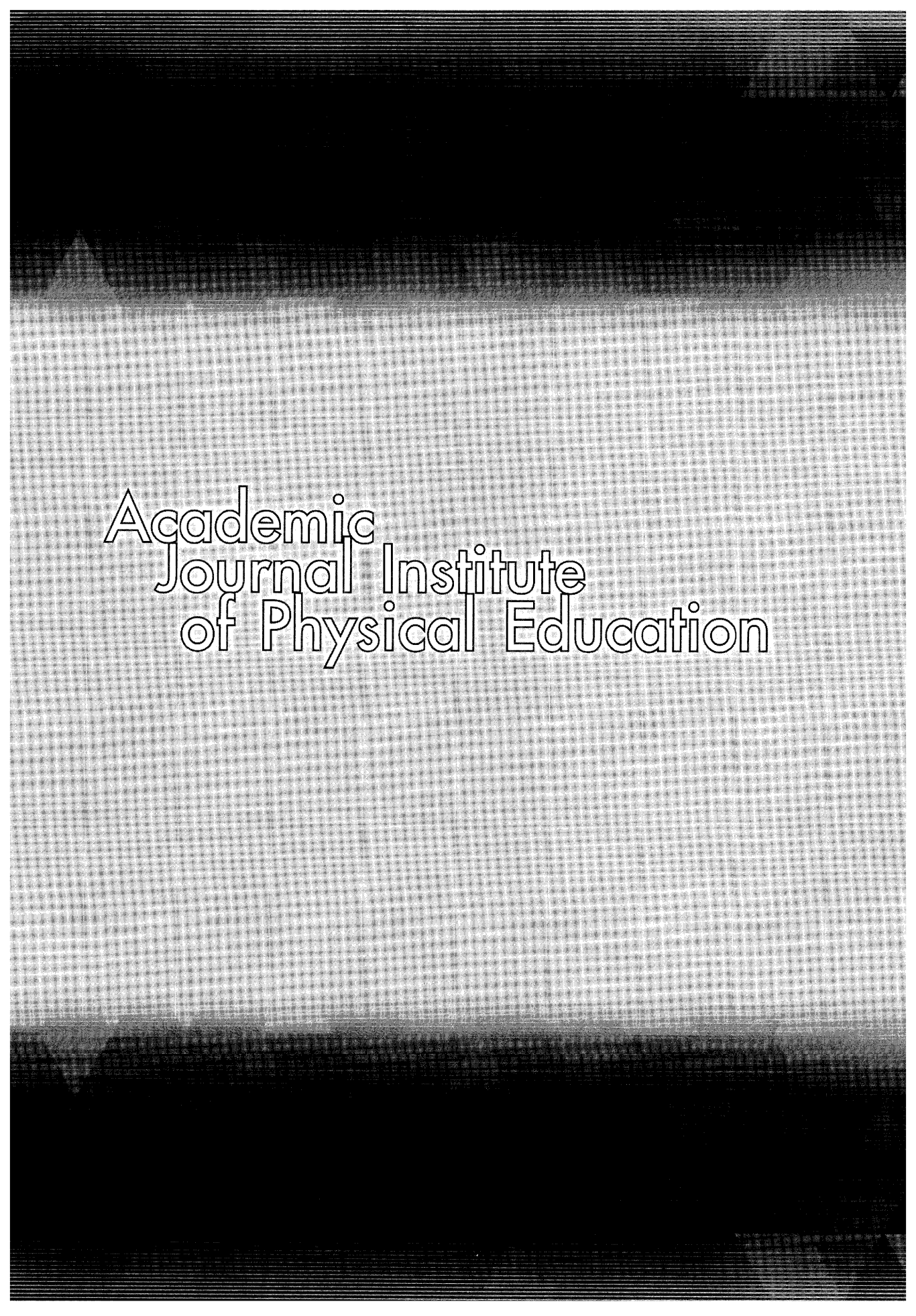
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อขยายผลการเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัย และพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการติดตามกระบวนการเพียง 1 รอบ ซึ่งยังคงต้องมีการพัฒนารูปแบบต่อไปอีกเพื่อให้รูปแบบมีความเหมาะสมกับบริบทของสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ
3. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

บรรณานุกรม

- ชูชัย สมิทธิไกร. (2556). การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเวศ วะสี. (2552). ปฏิรูปประเทศไทย ปฏิรูประบบอุดมศึกษา อุดมศึกษาคือหัวใจจักรทางปัญญาพาชาติออกจากวิกฤต. กรุงเทพฯ: ทิฉิวิ.
- พระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2548. (2548). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 122. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547. (2547). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 121. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- เพ็ชร ฐปะวิเชตร. (2554). เทคนิคการจัดฝึกอบรมและการประชุม. กรุงเทพฯ: ดวงกลมพัลลิสซิง.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2549). การบริหารวิฤต ตอน: การบริหารคุณภาพแบบองค์รวม. กรุงเทพฯ: อารยชน.
- สถาบันการพลศึกษา. (2556). รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2556. กรุงเทพฯ : สถาบันการพลศึกษา.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา . (2554). ผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.onesqa.or.th/onesqa/th/Report/university.php> 20 มีนาคม 2554.
- _____. (2556). รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.onesqa.or.th/onesqa/th/home/index.php> 16 สิงหาคม 2557.
- ศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561). กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด บางโม. (2554). เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์.
- สมศักดิ์ ภูวิภาตวรธน์ และคณะ. (2556). การพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะที่ 2 : จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2552). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนิวัช แก้วจำนง. (2554). การจัดการทรัพยากรมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.

- อมรรวิช์ นาครทรรพ และจุฬารณย์ มาเถียรวงศ์. (2005). เมื่อความทุกข์ไล่ล่าเด็ก : ข้อเท็จจริงงานวิจัยภาคสนาม กับคำถามที่ท้าทายในการเสริมสร้างสุขสภาวะไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Dessler, Gary. (2005). Human Resource Management. 10th ed., Upper Saddle River, N.J. : Pearson/Education International.
- Duttweiler, MW. And Grogan S. (1998). An Action – Research Approach to Evaluation Capacity Building. Illinois: American Evaluation Association Evaluation.
- Johnson, R.B. (1998). Toward a Theoretical Model of Evaluation Utilization. Evaluation and Program Planning, 93-110.
- Laird, D. (1985). Approach to Training and Development. (2nd ed.). Reading, MA: Addison-Wesley.
- Stockdill, S. H., M. Baizerman, D.W. and Compton, D.W. (2002). Toward a Definition of the ECB Process: A Conversation with the ECB Literature. New Directions in Evaluation, 93: 1–25.
- Swanson, R. & Holton, E. (2009). Foundation of Human Resource Development. San Francisco: Berrett-Koehler Publisher.
- Tosi, H.L, Rizzo, J.R. and Carroll, S.J. (1986). Managing Organizational Behavior. New York: Pitman Publishing Inc.

Academic Journal Institute of Physical Education